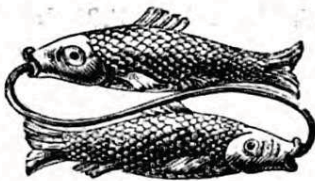

ՎԱ. ՅՈՒՆՈՒԱՐ. ԶՐՀՈՍ. — ԲՄ սողն անողնը առնուած է էանո-արէս բառէն, որ ըսել է Յանոսականք, այսինքն է Յանոս չաստուծոյն տօնը՝ տարւոյն սկիզբը :

Ջրհոսը կը ցուցնէ աս ամուս մէջ եկած յորդ անձրեւները . իսկ առասպելեալ նշանակութիւնն աս է . Տրոյիոյ թագաւորին Վանիմեդէս առնունով որդին Արամազդայ սիրելի ըլլալով՝ իրեն մատուցակը եղաւ . օր մը ասիկայ Խդալերան վրայ որսի ելած ատենը, Արամազդայ արծիւը խլեց զինքը, տարաւ երկինքը՝ կենդանա-կերպից կարգը դրաւ :

ՎԲ. ՓԵՏՐՈՒԱՐ. ԶԿՈՒՆՔ. — ԲՄ սուս անողնը առած է Ատինացւոց Քէպրո-օ բայէն, որ քաւել կամ սրբել ըսել է . վասն զի ան ամուսն մէջ հին հռոմայեցիք զանազան զոհեր կ'ընէին իբր թէ իրենց քաղաքին մեղքերը սրբելու մտքով :

Իսկ ձկները ըստ առասպելաց կը ցուցնեն ան ձկները՝ որոնց վրայ հեծան Բսողիկ ու իր որդին Արոս, և Տիփոն հսկային ձեռքէն փախչելով՝ Ափրատ գետէն անդին անցան ազատեցան : Բժկներուն հայրն ալ, կ'ըսէ Ովիդիոս բանաստեղծը, օր մը Խիս դիցուհւոյն ծարւած ատենը ջուր խմցուցեր էր :

Ո՛հ առասպելներ . ափսոս որ հի-

ները աւելի օգտակար և մեծ դիպուածներու տեղ՝ մեծ մասը ասանկ չնչին բաներու յիշատակներ դրին երկնքին երեսը . մեղի ալ անհաճոյ պարտք մը ըրին որ ասանկ առասպելներուն ճիշդ նշանակութիւնը չգիտնալով՝ տգէտ սեպուինք, և գիտնալով ցաւինք հեթանոսաց թեթեւամտութեանը վրայ :

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Նաոին Կոստէրը Ժաքիւլ-Էնարի :

ԲՄ հաւասար չափով պարարտ հող ու վառած փայտի մոխիր, չորս մասին մէկուն չափ ալ կովու թրիք . ասոնց վրայ այնչափ ջուր լեցուր որ ջրի շաղախի պէս ըլլայ . ծառերուն բունե-րը աս շաղախով ծեփէ, յետոյ ուրիշ խողանակով մըն ալ շփէ, ինչուան ծեփն ու քոսերը թափթրփին . ետքը պարզ կամ կրախառն ջրով ալ մէյմը վրայէն անցիր : Բժ գործողութիւնը տարին երկու անգամ ընելու է՝ ապրիլ ու օգոստոս, կամ աւելի աղէկ՝ մայիս ու սեպտեմբեր ամիսներուն մէջ՝ պըտղատու ծառոց վրայ :

ԱՌՏԵՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՆՏԵՆ Կային Ժառնէրը :

ԲՄ Սփորձերով տեսնուած են մըք-լտած հացին վտանգները . և անկէ առաջ եկած փնտսները այնպէս սաստիկ են՝ ինչպէս զօրաւոր թունէ առաջ եկածները : Սանր տղաք աւելի շուտ կը փնտսուին այսպիսի հաց ուտելով . վասն զի հիւթերը անոնց գլուխը կը ժողվին, խոստուկ, սրտի խառնուք, քնափութիւն կ'ունենան, երբեմն ալ սաստիկ դող . ասանկ ատեն

նայելու է որ փսխեցուցիչ ու կուրծքը կակղցնող դեղեր տրուին :

Հացը սովորաբար կը մքլոտի երկայն ատեն պահելէն . ուստի նայելու է որ պահելու հացերը աղէկ եւ փած ըլլան , դրուած տեղերնին ալ խոնաւ չըլլայ . վերջապէս աս բանիս վտանգները գիտնալով մեծ զգուշութիւն ընելու է պաշար պատրաստելու ատեն : Որ և իցէ եղեր ալ երբոր աւրուած ու ծղրած են՝ ասանկ վտանգներ կրնան բերել մարդուս :

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

(Պաշտօն օգտակարութեանց և փաստաց լաւ տեսչան հանդիսից) :

Եթէ հաստատութեամբ 'ի վերայ կալ ճշմարտութեանն , յառաջ քան զամենայն արժան է 'ի միտ առնուլ եթէ թատերականս արարուած թէ պէտ և բերկրական է մտաց մարդոյ , բայց ոչ է և ոչ պարտի համարիլ 'ի թիւս հրապարակական հանդիսից՝ որոց վախճան է զբոսանք և եթէ բնակչաց քաղաքին . որպիսի են հանդէսք խաղարկութեանց , պարուց , և որայն ևս : Իսկ սա առանձինն պարտի կարգիլ 'ի խրատ և յուզողութիւն ազգին և ժողովրդեան յայնմամենայնի՝ զորս 'ի վեր անդր յիշատակեցաք : Եւ առ 'ի բաց փարատելոյ զամենայն երկմրտութիւն՝ ունիմք և զօրինակն յանդիման : Հրահանգք զինուորականք թուին իմն առաջի ժողովրդոց հանդէս լոկ ակնահաճոյ , վասն որոյ և 'ի մեծամեծ փորձսն խուռն ընթանան ամբոխք 'ի տես և զուարճանան : Եւ վախճան պետութեանն՝ 'ի մատուցանել անդ զզօրականսն 'ի փորձ անդր , մի արդեօք սփոփումն ժողովրդեանն

իցէ . ոչ բնաւ . այլ կրթութիւն զօրացն 'ի վարժս զինուորութեան . վասն որոյ և առ հաճել զմարդիկ ոչ երբէք զսահմանեալ կարգօքն անցանէ . թէ պէտ և ոչ արգելուցու նոցա զուարճանալ 'ի տես կեղծ մրցման զինուորացն : Հանդէս զինուորական հրահանգաց կարգեալ է 'ի մարդել զզօրականսն 'ի պատերազմ . և թատերական հանդիսիցն գործ է պատրաստել զքաղաքացիս 'ի մարտ ընդդէմ իրից և Տգիտութեան , զի կարող լինիցին պատսպարել զանձինս 'ի բռնութեանէ երկուց այսոցիկ հզօր թշնամեաց մարդկութեանս . այլ եթէ 'ի կրթել անդ և զուարճացուցանիցէ , այդ ձիրք են մեծի արուեստին , որով հեշտեալ յինքն արկանէ զմարդիկ և հրահանգէ : Եթէ այսպէս իցէ , ապա 'ի բաց 'ի թատերաց պարտ է հեռացուցանել զամենայն զպատճառս փաստուց : Եւ ոյք այնոքիկ իցեն : — Գրգիռքն անառակութե վարուց . . .

Եւ պատճառք մեծի շարեացս այն է առաջին , զի հաստատեալ են 'ի մտի՝ եթէ թատերք իցեն կարգեալ 'ի զուարճութիւն և 'ի զբօսանս և եթէ . և զայսր կարծեաց զվրիպակ հաւաստեցաք ցարդ : Երկրորդ անգամ , զի հեթանոսականացն նախանձաւոր լինելով անպատկառութեանց՝ օրէն համարին մոլտ տալ 'ի թատերան և կանանց ազգի . . .

Եւ շուտ եմք մեք , զի 'ի պարկեշտասէր և 'ի զգաստ բարս մերոյ ժողովրդեան ոչ ծաւալեսցի երբէք այս թոյն մահաբեր . այլ զի թերևս ոմանց 'ի նոցանէ անգիտութեամբ հրապուրեալ 'ի բանս և յօրինակս անպատկառից ոմանց , համարձակիցին արդեօք 'ի գովեստ առնուլ զսովորութիւն եւ լանելոյ և կանանւոյն 'ի հանդէս թատերացն , բեր տեսցուք առ վսյր մի եթէ որպիսի ինչ պատճառս պատճառիցեն ընդդէմ :

Եւ աջին՝ զի թատերական քերթութիւնք կարգեալ են առ ուղղել զկիրարդ ոչ ապաբէն մի է 'ի գլխաւորաց